

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobkyně: **I. S.**, nar. X, státní příslušnost X,
zastoupené Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, Opletalova
1417/25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, IČ 00007064,
nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 7. 2018, č.j. MV-48153-5/SO-2018,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 20. 7. 2018, č.j. MV-48153-5/SO-2018, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 9. 3. 2018, č.j. OAM-35195-33/DP-2017, se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 16 342 Kč k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Petra Václavka do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

1. Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“ nebo „prvoinstanční správní orgán“), ze dne 9. 3. 2018, č.j. OAM-35195-33/DP-2017 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), bylo o žádosti žalobkyně (podané dne 16. 6. 2016) o vydání povolení k dlouhodobému pobytu (změna účelu pobytu) za účelem studia rozhodnuto tak, že žádost se zamítá a povolení k dlouhodobému pobytu se neuděluje pro nesplnění podmínky stanovené v § 45 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) [výrok I.]; žádost se zamítá a povolení k dlouhodobému pobytu se neuděluje pro nesplnění podmínky stanovené v § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť netrvá stejný účel, pro který bylo žadatelce uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů (výrok II.).
2. Rozhodnutím žalované ze dne 20. 7. 2018, č.j. MV-48153-5/SO-2018 (dále jen „napadené rozhodnutí“) byly k odvolání žalobkyně podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), změněny výroky prvoinstančního rozhodnutí tak, že žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia se zamítá podle § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť netrvá stejný účel, pro který bylo žalobkyni uděleno dlouhodobé vízum.
3. Žalobkyně se žalobou ze dne 24. 8. 2018, Krajskému soudu v Plzni doručitou dne 27. 8. 2018, domáhala zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.
4. Pobyt cizinců na území České republiky je upraven zákonem o pobytu cizinců. Správní řízení je upraveno správním řádem.

[II] Žaloba

5. Žalobkyně primárně nesouhlasila s výrokem napadeného rozhodnutí a výběrem ustanovení, na jehož základě žalovaná a před ní i prvoinstanční správní orgán zamítly její žádost. Dikce § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanoví, že žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je oprávněn podat cizinec, který na území pobývá na vízum k pobytu nad 90 dnů, hodlá na území přechodně pobývat po dobu delší než 1 rok a trvá-li stejný účel pobytu. Toto ustanovení pouze specifikuje podmínky, které je nutné pro podání žádosti o dlouhodobý pobyt z platného dlouhodobého víza splnit, a nikoliv zákonné zmocnění pro zamítnutí žádosti. Toto zmocnění obsahuje např. § 56 zákona o pobytu cizinců.
6. Ustanovení § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců specifikuje podmínky, kdy je cizinec oprávněn podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu. Žalobkyně všechny tyto podmínky v době podání žádosti splňovala – tzn. pobývala zde na vízum k pobytu nad 90 dnů, hodlala na území pobývat déle než rok a trval stejný účel pobytu, neboť až do 31. 8. 2016 byla studentkou jazykového kurzu. Tento účel pobytu plnila následně i po více než celou dobu běhu lhůty pro vydání rozhodnutí [60 dnů dle § 169t odst. 6 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců].
7. Žalovaná tudíž pochybila již ve výroku svého rozhodnutí, tedy volbou ustanovení, na jehož základě žádost zamítla. Dle žalobkyně se jedná o tak závažné pochybení, že samo o sobě představuje dostatečný důvod pro zrušení rozhodnutí.
8. Z procesní opatrnosti však žalobkyně dále doplnila, že v právním státě se nemůže kdokoli, natož orgán veřejné moci, dovolávat vlastní nezákonnosti. Správní orgány obou

stupňů tak de facto činí. Jak již žalobkyně uvedla, dle § 169t odst. 6 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců měl správní orgán povinnost rozhodnout ve lhůtě 60 dnů od podání žádosti. Podala-li žalobkyně svoji žádost dne 6. 6. 2016, měl správní orgán rozhodnout nejpozději do 5. 8. 2016. Tato skutečnost je zcela zásadní pro další posuzování celého případu.

9. Prvoinstanční správní orgán však v zákonem dané lhůtě nerozhodl a na žádost žalobkyně reagoval až dne 4. 11. 2016 výzvou k odstranění vad žádosti. Lhůta zákonem určená k vydání rozhodnutí tak marně uplynula. Kdyby správní orgán rozhodl ve lhůtě určené zákonem k vydání rozhodnutí, respektive kdyby v této lhůtě vyzval žalobkyni k odstranění vad žádosti, mohla by žalobkyně doložit potvrzení o studiu intenzivního kurzu českého jazyka na Ústavu jazykové a odborné přípravy Karlovy univerzity, neboť kurz byl ukončen až dne 31. 8. 2016. Následně by žalobkyně mohla po vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem jiné/ostatní standardním způsobem a v souladu s § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců požádat o změnu účelu pobytu na území ČR na účel „studium“. Takový postup by odpovídal jejím původním záměrům. Žalobkyně však v žádném případě nemohla předpokládat, že správní orgán nesplní svou zákonem danou povinnost a o žádosti nerozhodne včas. Tím se dostala do zcela patové situace.
10. Je zcela nelogické, aby žalobkyně znovu absolvovala roční intenzivní kurz češtiny jen proto, aby nadále mohla doložit potvrzení o studiu z neakreditovaného oboru, když už její čeština dosáhla takového stupně, že mohla zahájit vlastní studium na vysoké škole, což bylo od počátku důvodem, proč přijela do České republiky. Stejně tak musí správní orgán přihlédnout k faktu, že přihláška na vysokou školu se podává s podstatným časovým předstihem a změnit studovaný obor či snad celou školu není možné kdykoliv si student vzpomene. Správní orgány nemohou po žalobkyni požadovat, aby dopředu předpokládala, že nedokáže splnit zákonem danou povinnost, a proto se má dopředu přihlásit na dva různé obory, aby pak následně začala studovat ten či onen, podle toho, jak správní orgán bude či nebude postupovat. Je však zcela nepřijatelné, aby neschopnost správního orgánu vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě byla ve svém důsledku důvodem pro zamítnutí žádosti.
11. Žalovaná tuto námitku vypořádala tvrzením, že lhůta pro vydání rozhodnutí je lhůtou pořádkovou a její nedodržení nemůže způsobit nezákonnost rozhodnutí. Pokud žalobkyniným úmyslem bylo studovat vysokou školu, mohla si zvolit přípravu, která by byla podřaditelná pod účel studia. Toto je dle žalobkyně naprosto nedostatečné, absurdní a alibistické vypořádání výše uvedeného, které nijak nereflektuje konkrétní skutkové okolnosti ani argumentaci žalobkyně. Přestože se jedná o lhůtu pořádkovou, má samozřejmě žalobkyně objektivní možnost očekávat, že správní orgán svým povinností dostojí. Přestože nedodržení lhůty nezpůsobuje automaticky nezákonnost rozhodnutí, s ohledem na konkrétní okolnosti případu je nutné tuto skutečnost vzít v potaz.
12. Přestože správní orgán svým povinností nedostál, žalobkyně dělala vše, co bylo v jejích silách a zákonem umožněno, aby nastalý skutkový stav uvedla do souladu se stavem právním (i proto je nutné jako nadbytečnou odmítnout argumentaci žalované o tom, že si žalobkyně mohla sjednat právní zastoupení dříve. Žalobkyně činila veškeré zákonem předvídatelné kroky, přičemž tyto následně aprobovala sama žalovaná). Žalobkyně proto, aby zhojila pochybení správního orgánu prvního stupně spočívající v nedodržení lhůty k vydání rozhodnutí, požádala o změnu obsahu podání, neboť již nastoupila do akreditovaného studia na ČZU. Této žádosti bylo na základě závazného právního názoru

žalované vyhověno. Žalovaná dokonce ve svém rozhodnutí ze dne 18. 10. 2017 uvedla, že *„účel pobytu je v případě účastnice řízení velmi podobný. Jelikož se v obou případech jedná o vzdělávací program na veřejné vysoké škole v České republice a jediný rozdíl spočívá v tom, že jazykový kurz není akreditovaný studijní program. Tento účel pobytu na sebe logicky navazuje, jelikož je pochopitelné, že řádnému studiu v České republice musela předcházet jazyková příprava cizince.“*.

13. Zde se správní orgány opět dopustily pochybení, když následně v rozporu se svým předchozím procesním rozhodnutím žádost zamítly, přestože Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 19. 4. 2017, č.j. 6 As 98/2016-54 uvedl, že *„legitimní očekávání může kromě správní praxe založit také jednorázové ujištění správního orgánu“*. Správní orgán má dle § 4 odst. 2 správního řádu povinnost poskytnout dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech. Zcela určitě tím zákonodárce neměl na mysli situaci, kdy správní orgán doporučí, resp. aprobejuje účastníku řízení určitý postup, který pak následně sám prohlásí za chybný. Je zcela proti logice a legitimnímu očekávání, aby správní orgán, který povolí změnu žádosti, následně žádost zamítl právě z toho důvodu, že byla žádost v průběhu řízení změněna. Správní orgán zde naprosto hrubým způsobem porušil svou zákonnost povinnost stanovenou v § 4 odst. 2 správního řádu poskytnout účastníkovi řízení přiměřené poučení. Po celou dobu žalobkyni žádným způsobem neinformoval, že svou žádostí o změnu obsahu žádosti způsobí, že žádost bude muset být zamítnuta.
14. Žalobkyně poukázala na to, že v době podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem jiné/ostatní splňovala veškeré podmínky pro podání této žádosti ve smyslu § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců i pro vydání kladného rozhodnutí. V důsledku objektivní okolnosti - plynutí času - a změně skutkových okolností, byla její žádost překvalifikována na žádost o dlouhodobý pobyt za účelem studia. I pro udělení tohoto pobytu splňovala žalobkyně veškeré podmínky. Nejednalo se o změnu účelu ve smyslu § 45 zákona o pobytu cizinců, ale o překvalifikování žádosti s ohledem na změnu okolností. Toto překvalifikování 10 měsíců před vydáním napadeného rozhodnutí aprobebovala samotná žalovaná. Je nutné tedy dovodit, že žalobkyně splnila podmínky pro podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu ve smyslu § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a v době vydání rozhodnutí splnila podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu. To, že účel pobytu byl mezitím překvalifikován, na těchto okolnostech nic nemění, neboť sama žalovaná toto překvalifikování aprobebovala a bylo tedy na místě hodnotit podmínky udělení (nikoliv podání, neboť ty již byly splněny) dlouhodobého pobytu za účelem studia. Na to odkaz žalované na § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nemá vliv, neboť tento se vztahuje ke splnění podmínek v době podání žádosti.
15. Účel „jiné/ostatní“ a „studium“ jsou de facto totožné účely, jejichž předmětem je studium - jediný rozdíl je v tom, zda toto studium je nebo není akreditované. To sama žalovaná potvrdila ve svém rozhodnutí o žádosti o změnu obsahu podání žalobkyně (viz výše). Navíc se nejedná o úmyslné neplnění účelu, obcházení zákona či nějaké nekonzistentní jednání. Žalobkyně přicestovala za účelem studia. Aby zvýšila svoji šanci na úspěch, studovala nejprve kurz českého jazyka na UK. Po jeho řádném dokončení přirozeně přešla ke studiu navazujícího oboru, který následně také úspěšně ukončila a získala titul inženýr. Žalobkyně tedy postupovala naprosto přirozeně a předvídatelně. Pouze správní orgán svojí nečinností nebyl schopen na tuto přirozenou změnu skutkových okolností řádně reagovat. Pokud tak žalobkyně zvolila jediný t.č. možný postup, a sice žádost o změnu obsahu, kterou navíc správní orgány obou stupňů akceptovaly, není možné spravedlivě sankcionovat za tento postup žalobkyni zamítnutím žádosti. Takový postup není

spravedlivý, ohleduplný ke konkrétním okolnostem případu a působí až absurdně. Je bezpochyby též nepřiměřený a přepjatě formalistický.

16. Námitka přepjatého formalismu nesměřovala pouze k rozdílu mezi účelem pobytu „jiné/ostatní“ a „studium“, ale k celému rozhodnutí správního orgánu. Správní orgán naprosto nesmyslně a absurdně označil za nezákonný legitimní postup legálně pobývajících cizinky, která se snažila za každou cenu uvádět skutkový stav do souladu se stavem právním, činila kroky, které samy správní orgány aprobovaly, a žádost o její pobytové oprávnění zamítl, přestože své vlastní povinnosti neplnil a opomíjel. Pouze a jenom v důsledku tohoto pochybení správního orgánu se žalobkyně ocitla v situaci, ve které se ocitla. Námitka přepjatého formalismu však nebyla řádně vypořádána.
17. Žalovaná se s touto námitkou nijak nevypořádala, pouze uvedla, že § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nespojuje se zamítnutím žádosti povinnost zkoumat přiměřenost. Což není nijak překvapivé, neboť toto ustanovení se svou dikcí nespojuje vůbec oprávnění žádost zamítnout (viz výše), natož aby ještě upravovalo povinnost posoudit přiměřenost při aplikaci tohoto neexistujícího oprávnění.
18. Žalobkyně dále namítala nepřiměřenost rozhodnutí s odkazem na § 2 odst. 4 správního řádu a čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který stanovuje, že do práva na respektování rodinného a soukromého života lze zasáhnout pouze, pokud to je „v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.“ Z jazykového výkladu lze pak dovodit, že právě spojka „a“ předpokládá kumulativní spojení těchto podmínek.
19. Správní orgány se však nijak nezabývaly nezbytností zamítnutí žádosti žalobkyně s ohledem na národní bezpečnost a další uvedené kategorie. K nutnosti respektovat závazky vyplývající z Úmluvy o ochraně základních práv a svobod dovozuje Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 14. 3. 2018, č.j. 6 Azs 422/2017-29, že „nelze však současně ztrácet ze zřetele, že Česká republika je mimo jiné smluvní stranou Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž článek 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv tak vyplývá přímo z Úmluvy.“
20. Žalobkyně uvedla, že na území České republiky žije již tři roky. Za tuto dobu zde úspěšně absolvovala intenzivní jazykový kurz češtiny na Univerzitě Karlově a následně navazující magisterské studium, kde v prezenčním oboru Výživa a potraviny získala titul inženýr. Tímto svým studiem si zajistila specializaci, resp. rozšíření své specializace, kdy již v domovské zemi předtím vystudovala farmacii. Po úspěšném složení státních zkoušek nastoupila v České republice do zaměstnání v tomto oboru a požádala o zaměstnaneckou kartu dle § 42g odst. 4 zákona o pobytu cizinců, na kterou jí však nesvědčí tzv. fikce pobytu. Zamítnutím žádosti tak žalobkyně přichází o své zaměstnání. Studium a jazykové kurzy přicházejí de facto vniveč, přičemž žalobkyně je nucena konsekventně také opustit území České republiky. Žalobkyně je však plně integrována do české společnosti, vystudovala zde úspěšně magisterské studium a nyní se věnuje svému oboru i ve svém pracovním životě a má zde silné vazby, především sociální a ekonomické. Rozhodnutí žalované je tak nejen nepřezkoumatelné, nepřiměřené, ale též nezákonné, neboť se nepřiměřeností rozhodnutí nezabývá.

[III] Vyjádření žalované k žalobě

21. Žalovaná se k žalobě vyjádřila v podání ze dne 19. 10. 2018, v němž konstatovala, že skutkový stav a průběh správního řízení od podání žádosti do vydání pravomocného rozhodnutí byl dostatečně popsán v žalobou napadeném rozhodnutí. Žalovaná měla za to, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, průběhem správního řízení vedeného nalézacím správním orgánem se zabývala a tento dostatečně přezkoumala a odůvodnila. Z uvedených důvodů proto žalovaná navrhla žalobu zamítnout.

[IV] Posouzení věci soudem

22. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
23. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
24. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
25. Při jednání před soudem dne 7. 10. 2020 setrval zástupce žalobkyně i žalovaná na svých dosavadních argumentacích.
26. Žaloba je důvodná.
27. Napadeným rozhodnutím byly podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změněny výroky prvoinstančního rozhodnutí tak, že žádost žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia byla zamítnuta podle § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť netrvá stejný účel, pro který bylo žalobkyni uděleno dlouhodobé vízum.
28. Soud vycházel z následujícího skutkového stavu. Žalobkyni bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem „jiné/ostatní“, a to s platností od 10. 9. 2015 do 29. 2. 2016. Následně bylo prodlouženo s platností od 1. 3. 2016 do 30. 6. 2016. Dne 6. 6. 2016 žalobkyně podala žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu dle § 42 zákona o pobytu cizinců za účelem „jiné/ostatní“. Podaná žádost neobsahovala veškeré zákonem stanovené náležitosti (absence dokladu o účelu pobytu na území, dokladu o zajištění finančních prostředků k pobytu a dokladu o zajištění komplexního zdravotního pojištění). Ministerstvo proto zaslalo žalobkyni výzvu k odstranění vad žádosti (= usnesení ze dne 24. 6. 2016. č.j. OAM-13156-5/DP-2016). Nedostatky měly být odstraněny ve lhůtě 90 dnů. Byť není zřejmé, kdy bylo usnesení žalobkyni přesně doručeno, podle údajů na doručence bylo usnesení připraveno k vyzvednutí u provozovatele poštovních služeb dne 4. 7. 2016, doručenka potvrzující převzetí usnesení žalobkyní se ministerstvu vrátila dne 11. 7. 2016. Ona devadesátidenní lhůta by tak nejdříve uplynula dne 3. 10. 2016.
29. Dne 22. 9. 2016 žalobkyně doložila potvrzení o studiu na České zemědělské univerzitě v Praze, Fakultě agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, v rámci akreditovaného magisterského oboru Výživa a potravin, s platností od 30. 8. 2016 do 30. 9. 2017. Toto studium však odpovídalo účelu pobytu „studium“ dle směrnice 2004/114/ES (dle § 64 zákona o pobytu cizinců), nikoliv účelu pobytu „jiné/ostatní“, za kterým bylo žalobkyni uděleno dlouhodobé vízum. Tím tedy nebyla splněna podmínka § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců o trvání stejného účelu pobytu na území. Žalobkyně v předchozích žádostech doložila doklad potvrzující účel pobytu „jiné/ostatní“, a to na Univerzitě Karlově v Praze, Ústavu jazykové a odborné přípravy, v rámci intenzivního kurzu českého jazyka. Správní orgán proto žalobkyni opět vyzval k doložení dokladu o účelu pobytu na území, tak jak bylo uděleno vízem k pobytu nad 90 dnů, tedy účelu pobytu „jiné/ostatní“.

(= usnesení ze dne 4. 11. 2016, č.j. OAM-13156-12/DP-2016). Žalobkyně reagovala na výzvu prvoinstančního správního orgánu a dne 22. 11. 2016 doložila *a)* totožné potvrzení o studiu na České zemědělské univerzitě v Praze a *b)* žádost o překvalifikování žádosti z účelu pobytu „jiné/ostatní“ na účel pobytu „studium“.

30. Prvoinstanční správní orgán nejprve této žádosti nevyhověl (= usnesení ze dne 20. 12. 2016, č.j. OAM-13156-15/DP-2016), ale žalovaná (k odvolání žalobkyně) rozhodnutí ministerstva zrušila (= rozhodnutím ze dne 18. 10. 2017, č.j. MV-31473-4/SO-2017) a zavázala prvoinstanční správní orgán názorem, že má být *a)* vyhověno žádosti o změnu obsahu podání podle § 41 odst. 8 správního řádu a *b)* žádost o vydání povolení k pobytu posouzena jako žádost o vydání povolení k pobytu za účelem „studium“. Rozhodnutí žalované nabylo právní moci dne 26. 10. 2017. Prvoinstanční správní orgán následně vyhověl žádosti žalobkyně o překvalifikování žádosti z účelu pobytu „jiné/ostatní“ na účel pobytu „studium“, o čemž žalobkyni vyrozuměl usnesením ze dne 14. 12. 2017, č.j. OAM-35195-27/DP-2017.
31. Žalovaný správní orgán v rozhodnutí 18. 10. 2017, č.j. MV-31473-4/SO-2017, kterým bylo zrušeno usnesení ministerstva ze dne 20. 12. 2016, č.j. OAM-13156-15/DP-2016, vyjevil mj. toto: *„Komise se ztotožňuje s názorem Nejvyššího správního soudu (...) a její (= žalobkynina) žádost měla být posuzována dle § 45 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném do 14. 8. 2017 jako žádost o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studium. Komise uvádí, že účastnice řízení pobývala na území České republiky na základě víza k pobytu nad 90 dnů (...) za účelem „jiné/ostatní“ z důvodu neakreditovaného studia/kurzu českého jazyka na Univerzitě Karlově. Po jeho absolvování začala v dobré víře studovat na České zemědělské univerzitě. Komise je toho názoru, že účel pobytu je v případě účastnice řízení velmi podobný, jelikož se v obou případech jedná o vzdělávací program na veřejné vysoké škole v České republice a jediný rozdíl spočívá v tom, že jazykový kurz není akreditovaný studijní program. Tento účel pobytu na sebe logicky navazuje, jelikož je pochopitelné, že řádnému studiu v České republice musela předcházet jazyková příprava cizince.“* Žalovaná dále odkázala na povinnost správního orgánu šetřit práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu dotýká (= § 2 odst. 3 správního řádu), a citovala § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců (*„Pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu uplyne před rozhodnutím o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo prodloužení doby jeho platnosti, ačkoliv žádost byla podána v souladu s podmínkami uvedenými v odstavcích 1 až 3, považuje se vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti.“*) s tím, že *„(...) fikce pobytu dle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců dopadá na situaci účastnice řízení, když splnila všechny podmínky pro aplikaci tohoto ustanovení. Do doby rozhodnutí o žádosti (...) o povolení dlouhodobého pobytu se považuje její vízum za platné a pobyt na území České republiky za oprávněný.“* Žalovaná následně zavázala ministerstvo názorem, že má být *a)* vyhověno žádosti o změnu obsahu podání podle § 41 odst. 8 správního řádu a *b)* žádost o vydání povolení k pobytu posouzena jako žádost o vydání povolení k pobytu za účelem „studium“.
32. Žalovaný správní orgán má v zásadě pravdu v tom, že v obecné rovině nelze z mezitímního úspěchu spočívajícího v povolení změny obsahu podání podle § 41 odst. 8 správního řádu automaticky dovozovat i úspěch ve vztahu k meritornímu rozhodnutí o pobytovém oprávnění.
33. Žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí však konstatovala mj. následující (str. 8):

„Účastnice řízení má tedy v řízení podanou žádost o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle § 46 zákona č. 326/1999 Sb. Nejedná se o žádost podle § 45 zákona č. 326/1999 Sb., jelikož není podána v době platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, ale jde o žádost podle § 42d zákona č. 326/1999 Sb., tedy o žádost podanou v době platnosti dlouhodobého víza. Proto se aplikuje § 42 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. a nikoliv § 45 odst. 1 téhož zákona. (...) Účastnice řízení byla v průběhu řízení řádně poučena o tom, jaké nedostatky podané žádosti má odstranit, resp. jaké důsledky může mít požadovaná změna obsahu žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. Přesto o změnu obsahu podání žádala. Komise dále uvádí, že i kdyby ke změně obsahu žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu nedošlo, žádost by byla zamítnuta podle § 46 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., neboť účastnice řízení nedoložila doklad potvrzující účel pobytu na území. (...)“.

34. Soud spatřuje obě rozhodnutí žalované, tedy rozhodnutí ze dne 18. 10. 2017, č.j. MV-31473-4/SO-2017, a žalobou napadené rozhodnutí ze dne 20. 7. 2018, č.j. MV-48153-5/SO-2018, za vzájemně si odporující. Žalovaná se v rozhodnutí ze dne 18. 10. 2017, č.j. MV-31473-4/SO-2017, výslovně přihlásila (str. 4) k závěrům vyjeveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2011, č. j. 7 As 96/2011-79, z něhož citovala větu „Jelikož o dlouhodobý pobyt požádala za jiným účelem, než za kterým jí bylo uděleno vízum, nedopadá na ni § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců“, k níž připojila vlastní text „a její žádost měla být posuzována dle § 45 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném do 14. 8. 2017 jako žádost o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studium.“ Dá se tedy říci, že žalovaná, za použití závěrů kasačního soudu, uvedla toto (zvýraznění provedl soud): „Jelikož o dlouhodobý pobyt požádala (= žalobkyně) za jiným účelem, než za kterým jí bylo uděleno vízum, nedopadá na ni § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a její žádost měla být posuzována dle § 45 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném do 14. 8. 2017 jako žádost o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studium.“ V žalobou napadeném rozhodnutí však stejný správní orgán, tedy žalovaná, uvedl toto (zvýraznění provedl soud): „Účastnice řízení má tedy v řízení podanou žádost o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle § 46 zákona č. 326/1999 Sb. Nejedná se o žádost podle § 45 zákona č. 326/1999 Sb., jelikož není podána v době platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, ale jde o žádost podle § 42d zákona č. 326/1999 Sb., tedy o žádost podanou v době platnosti dlouhodobého víza. Proto se aplikuje § 42 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. a nikoliv § 45 odst. 1 téhož zákona.“
35. Žalovaná tak ve vztahu ke stejné žalobkyni a ve stejné věci říká zároveň, že na žalobkyni dopadá/nedopadá § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, resp. se v její věci má/nemá aplikovat § 45 téhož zákona. Žalobkyně tak má pravdu v tom, že v řízení byla porušena zásada legitimního očekávání, v tomto případě týkající se zákonných ustanovení, která budou správními orgány na věc aplikována. Nejistota žalobkyně byla nadto umocněna názorem vyjeveným v rozhodnutí prvoinstančním, když ministerstvo zvolilo „třetí cestu“ a posuzovalo žádost ve smyslu § 45 i § 42 zákona o pobytu cizinců.
36. Soud považuje toto porušení za zásadní a mající vliv na zákonnost v řízení vydaných rozhodnutí. Účastník řízení musí mít po celou dobu řízení jasno mj. v tom, jaká zákonná ustanovení na jeho věc dopadají (a proč). Tato zásada nebyla ve věci žalobkyně zjevně dodržena. Soud proto shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro vady řízení a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že tu byly stran aplikace ustanovení zákona o pobytu cizinců zásadní pochybnosti i o prvoinstančním rozhodnutí (viz výše), soud zrušil i rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 9. 3. 2018, č.j. OAM-35195-

33/DP-2017 (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). To znamená, že správní orgány vyjasní, jaká ustanovení zákona o pobytu cizinců na žalobkyninu věc dopadají.

37. Soud pro úplnost uvádí, že vzhledem k důvodům, které ho vedly ke zrušení napadeného i prvoinstančního rozhodnutí, bylo nadbytečné zabývat se dalšími uplatněnými námitkami, a to o nedodržení § 196t odst. 6 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců, resp. přiměřenosti vydaných rozhodnutí.

[V] Náklady řízení

38. Žalobkyně, která měla ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. proti žalovanému správnímu orgánu, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem.
39. Soud přiznal žalobkyni požadovanou náhradu nákladů řízení ve výši 16 342 Kč, skládající se ze zaplacených soudních poplatků za žalobu ve výši 3 000 Kč a za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč, a dále z odměny advokáta za tři úkony právní služby v plné výši, tj. po 3 100 Kč/úkon, a z náhrady hotových výdajů za tři úkony právní služby po 300 Kč/úkon podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), g) a § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále též „advokátní tarif“). Za úkony právní služby oceněné plnou výší se považují převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a účast na jednání soudu dne 7. 10. 2020.
40. Odměna advokáta a náhrada advokáta byly navýšeny o částku 2 142 Kč odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.).
41. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalované určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možností žalované tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň dne 7. 10. 2020

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu

